

Položaj v Rusiji

SOVJETU SE JE SPOROČILO, DA BO NEMČIJA VSTAVILA PRODORANJE V RUSIJO. — POSLANIK JOFFE JE POSLAL IZ BERLINA TOZADEVNE INFORMACIJE. — DO SKLEPA JE PRIŠLO PO OSTREM PROTESTU RUSIJE. — ZMEŠNJE V RUSIJI. — AVSTRILJSKI IN NEMŠKI UJETNIKI Z RDEČO ZASTAVO V PARADI.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 18, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 17. maja. — Državni departament je danes prejel iz Moskve poročilo, ki naznanja, da je ruski poslanik v Berlinu Joffe obvestil sovjetovo vladu, da je Nemčija privolila, da ne bo več prodirala v Rusijo. Iz tega se domneva, da so se nemški uradniki odločili, da prično bolj prijazno politiko z namenom, da odstranijo možno organizacijo precejšnje nove ruske vojske.

Ta sklep je bil storjen, ker je ruski zunanji minister pred kratkim Nemčijo resno posvaril, češ, da se sovjetova vlada čuti prisiljena, da mobilizira potrebno vojsko, da si zagarira svobodo in neodvisnost ruske republike, ki se sedaj ogroža izven mej, ki so bile določene v brest-litovski mirovni pogodbi.

To svarilo je bilo vsebovano v dolgem brezzičnem poročilu, odposlanem 26. aprila iz Moskve, v katerem se je ostro protestiralo proti prodiranju nemških čet v rusko ozemlje, kar je bilo v nasprotju s pogodbo, katero je Nemčija vsilila boljševiški vladi.

Pravi vzrok tega sporočila je bila želja Rusije po miru. Obenem pa je tudi sovjetov zunanji minister stavil posebne zahteve, da izve, "katere so resnične zahteve, v imenu katerih nemška vlada vodi ukrajinske, finske in nemške čete proti ruski sovjetovi vladi".

To sporočilo se zaključuje:

— Natančen in jasn odgovor na to vprašanje je absolutno potreben in ruska vlada izraža upanje, da bo ta odgovor tak, da bo tvoril možno podlago za mir, katerega si tako zelo želijo delavski sloji Rusije, katerih najbolj zaželjena aspiracija med vsemi narodi je mir. —

London, 17. maja. — Neko ukrajinsko poročilo na berlinski "Lokal Anzeiger" pravi, da se protinemška agitacija v Ukrajini neomejeno nadaljuje. Ukrajinski listi ostro napadajo Nemčijo ter jo dolže, da vporablja ruske bojne ladje v Sebastopolu v to, da zaplenjuje premož in ukrajinske trgovske ladje.

Poroča se, da so Nemci minirali ožino Jenkale in s tem zaprli vhod v Azovsko morje.

Do resnih izgrediv je prišlo v Nikolajevu, kjer so Nemci razpustili mestni občinski svet.

Stockholm, 17. maja. — Iz Helsingforsa prihaja vest, da so Rusi pričeli zapuščati ozemlje ob finski meji. Vedno pa drže obmejno trdnjavo Ino, drugače pa se umikajo do Kronstadta. Poročilo pravi dalje, da Rusi zapuščajo železniško progo, ki pelje iz Valkeassare v Petrograd.

Amsterdam, 17. maja. — Poročila iz Kijeva pravijo, da je vlada prepovedala izvažati surove in izdelane kovine ter gumij.

Vsak izvoz iz Ukrajine v Rumunijo in Besarabijo je prepovedan, "ker je bila Besarabija anektirana in nje politični in ekonomski odnosi se niso uravnali".

General Rogosa je bil imenovan za vojnega ministra v ukrajinskem kabinetu.

Moskva, 17. maja. — Navzlic temnim prerokovanjem je potekel prvi maj v popolnem redu. Celo mesto je bilo rdeče od zastav. Stene Kremļa so bile zakrite z rdečimi zastavami in starodavni stolpi so bliščali v škrlatu.

Navzlic temu, da se je cerkvena oblast trudila, da bi preprečila to slavlje v Velikem tednu in navzlic splošnemu zavedanju tragične resnosti tega trenutka, so bile ceste polne ljudstva in demonstracije so kazale popolno zaupanje v sedanost, kakor tudi v bodočnost.

Armada kakih 15 do 20 tisoč pehote, konjenice in topništva se je vdeležila parade in je kazala boljše disciplino in je imela boljše opreje kot pa katerekoli čete iz časa revolucije.

Nemški poslanik grof Mirbach je moral biti vesel, ko je videl stotnjico nemških in avstrijskih ujetnikov, ki s prislegi, da bodo podpirali sovjet, korakali za revolucionarnimi zastavami z nemškimi napisi.

Resnati se je ponesrečil

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 18, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Mineola, L. I., 17. maja. — Italijanci so danes obiskovali letališče na Mineoli, kjer je bil v letu letalnik. Letalnik je bil v letu letal in se je ob 11. uri spustil na tla. Letalnik je bil v letu letal in se je ob 11. uri spustil na tla. Letalnik je bil v letu letal in se je ob 11. uri spustil na tla.

V POJASNILU

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 18, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

V naslednjem moramo podati slovenski javnosti v Ameriki izjavo, ki je odločilnega pomena za stališče, ki ga bo absolutno moral slovenski narod v Ameriki zavzeti od današnjega dne naprej.

Vesti, ki so prišle zadnjih par tednov preko zanesljivih virov iz naše stare domovine, so nam razodele dejansko mišljenje našega naroda in tudi razodele vse težnje, ki jih ima po štirih ali petih letih neizmernih žrtv in preiskusanj. Vsi naši ljudje v Ameriki so čitali te vesti, deloma presenečeni, deloma vzradoščeni, in ni ga bilo najbrže med nami človeka, ki bi v tej končni uri ne vprašal samega sebe ter si postavil vprašanje:

— Na kakem stališču stojim?

Narod doma je govoril, in odmev njegovega govora je segel preko širnega oceana. Mi tudi nimamo nobene druge naloge kot biti glasnik želje celokupnega naroda doma.

Vsled tega je tudi absolutno potreba izbistriti pojme ter se postaviti na stališče, ki ga sedaj v Evropi zavzema troimenski narod Slovencev, Hrvatov in Srbov. Mi nismo živeli v Avstriji v časih vojne in tudi nismo ničesar doživeli, kar bi bilo vojni količjak sliho.

Novice, ki so prihajale, so bile zelo neinformativne ter si tu v Ameriki nismo mogli ustvariti jasne slike mišljenja naših ljudi.

Kar je prišlo v vojnem času ljudi iz stare domovine, je prineslo seboj isto tako pomanjkljive vtise glede dejanskega razpoloženja. Tej stvari se ne smemo čuditi, če mislimo na velikanski dirindaj in na zmedo, ki vlada v starem kraju. Pričelo pa se je kljub temu z delom ter oživitvijo številne organizacije med Jugoslavi v Ameriki, kojih cilj je bil povdarjanje želja našega skupnega naroda napram zaveznikiškim vladam kot odločujočim faktorjem ob sklepu miru.

Tako je bila koj v pričetku vojne ustanovljena Slovenska Liga z izrazitim političnim programom.

Pozneje, in sicer na podlagi izjav predsednika Wilsona se je pričelo gibanje, kojega cilj je bil organizirati Slovence v Ameriki v politično enoto, ki naj bi bila izraz želja in stremeljenj našega naroda v Ameriki.

Vsak napredno misleč in svobodoljubni Slovence v Ameriki bi mogel s par pridržki priznati ideje, katerim je dan izraz v platformi Slovenskega Republiканskega Združenja, ki je bilo ustanovljeno v Čikagi.

Vsak napreden in svobode željen Slovence v Ameriki je videl v tem koraku k uresničenju cilja, ki ga zasledujemo vsi.

Slov. Republ. Združenje je bilo organizirano na širokem temelju najširših modernih demokratičnih idej. Uspešno pa ni, ker je bilo prvič izključno slovensko in ker ni bilo njegovo delovanje tako kot bi se lahko pričakovalo. Malo število podružnic, ki so bile ustanovljene, je bilo znak, da se narod v splešnem ne odziva na izdani poziv.

V tem štadiju se je veliko presekalo in pisalo v slovenskih ameriških listih, in naš list je bil med onimi, ki so neprestano vpraševali Jugoslovanski

Odbor v Londonu glede njegovega delovanja in glede ciljev, katere zasleduje.

Vsem je znano, da odposlanci Jugoslovanskega Odbora v Londonu, ki so prišli v Ameriko, niso bili povsem na svojem mestu, ker niso poznali razmer ter je vsled tega tudi njih beseda padla na nerodivno tla.

Bilo pa je še nekaj drugega. — Vsi slovenski listi, ki niso bili glasilo Jugoslovanskega Odbora v Londonu, so se vpraševali, kaj je z razmerjem med jugoslovanskim vprašanjem ter Italijo.

Kot je vsakemu znano, je bilo ravno to razmerje krivo vsega nesporazuma ter mešanice nazorov, ki je prevladovala v slovenskih krogih v Ameriki.

To razmerje je tudi dovedlo do številnih ostrih časnikarskih polemik ter v tem oziru nismo bili na jasnem do tre nutka, ko je zastopnik večine v italijanskem narodnem zastopstvu, senator Torre, sklenil z vdnostjo in odobravanjem izvršujočih organov dotičnih italijanskih strank pogodbo z zastopniki našega jugoslovanskega naroda ter obenem tudi zastopniki Čehov, Slovkov in Poljakov.

Tedaj se je izbistilo obzorje, in v istem trenutku smo vedeli, katero pot moramo iti naprej.

Neposredni politični učinek dogovora med večino italijanskega naroda ter zastopniki slovenskih narodov v Avstriji je bil, da se je pričelo z organizacijo, ki bi bila na mestu že zdavnaj, do koje uresničitve pa ni prišlo ravno radi razlogov, ki smo jih prej navedli.

Stališče našega lista je bilo od prvega pričetka vojne naprej jasno ter se nismo bali nobene kritike od nobene strani, dasiravno so nam ponovno očitali, da izpreminjamo barvo ter se prilagajujemo časovnemu toku.

Naše stališče pa je bilo povsem drugačno. Vsak, ki se poteguje za veliko stvar in ki skuša koristiti svojemu narodu, mora imeti absolutna jamstva, da bo pot, katero je pričel iti, v resnici uspešna za narod.

Vsled tega je tudi povsem umevno naše nekoliko odporno stališče z ozirom na delovanje Jugoslovanskega Odbora v Londonu.

Sedaj smo na jasnem in s tem izjavljamo tudi javno, da smo prišli do končnega in polnega soglasja z zastopniki Jugoslovanskega Odbora v Londonu, zastopniki Jugoslovanskega Sveta v Washingtonu ter z zastopniki Slovenske Narodne Zveze, ki je bila ustanovljena sredi meseca aprila.

Naš korak bo odobril vsak pošteno in trezno misleč Slovenec ter se v svojem celem delovanju absolutno podvrget strogi narodni disciplini, katero se v teh dnevih končne odločitve neobhodno in neizogibno zahteva od vsakega, kateremu je mar končno in popolno osvobodjenje našega jugoslovanskega naroda.

Naša naloga je odsedaj naprej delati z združenimi silami za osvobodjenje troimenskega jugoslovanskega naroda v Evropi ter mu nuditi moralno in finančno pomoč, ki mu je nujno potrebna pri vdejetvovanju velikih ciljev, ki si jih je postavil.

Razmerje med Nemčijo in Avstrijo

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 18, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemsko. — Glede notranjih razmer v Avstriji poroča Teodor Wolff, sijajni urednik "Tageblatt" naslednje:

— Cesar Karol je pričel s svojim potovanjem v trenutku, ko se nahaja dežela, vajena kriz, v stanju popolne anarhije. Seydlerjev kabinet je skušal napraviti za sebe odmor oddiha s tem, da je razpustil kabinet, a Čehi in Jugoslavi nadaljujejo z najbolj živahno agitacijo in sicer brez vsakih parlamentarnih sredstev.

Pri vseh razpravah tvorijo zadrege glede živila, katere se bo baje odpravilo z uvozom živila iz Ukrajine, glavni predmet. Narodnostne in socijalne tendence, ki so v polnem nesoglasju med seboj, so sliče elementom, ki so vladali pred ustvarjenjem sveta.

Nikakega pomanjkanja ni glede načrtov glede nove organizacije Avstro-Ogrske. Manjka pa moža, ki bi bil pripravljen in sposoben urediti celo cesarstvo po čisto določenem načrtu. Stara dogma o avstrijski odporni sili sredi vseh notranjih zmešnjav nas ne sme uspraviti z ozirom na dejstvo, da je pustil cesar Karol ob svojem odpotovanju za seboj celokupno najbolj nujnih problemov.

Wolff namiguje nadalje, da bi bila Avstrija povsem neizpolnena in nezanesljiva zaveznica Nemčije v naslednji vojni, katero bi bilo treba vojevati, da se vzdrži sedanje aneksije. Wolff izjavlja, da ostaja jajo vsled tega le tri pota, katere si lahko izbere nemški narod. On pravi, da se mora pustiti ali vrata odprta za novo grupiranje sil ali nanovo urediti razmerje med Nemčijo in Avstrijo in sicer v smislu najbolj ozke vojaške in militarni zveze. On pravi, da je povsem umljivo, če se v Avstriji, brez oziroma na Čeha in Jugoslavo, oziroma na to misel z nekako rezervno.

Konecne pa je treba ojačiti "blesteče orožje" Nemčije na tak način, držati armado, mornarico in zračne sile v takem stanju ter nagromaditi ves mogoči vojni material v tako velikanskem razmerju, da bo Nemčija, čeprav sama, vsaki trenutek pripravljena varovati države, katere je ustvarila ter ozemlja, katere je anektirala.

Tedaj bo cvetela vojna industrija, a Wolff odstoplja, da bo dežela nalik oboževanemu taborišču, preobložena z davki in da se dana generacija ne bo videla in doživela prepoveda ekonomskega življenja.

Dotim pozdravlja inspirirano avstro-ogrsko časopisje obisk avstrijskega cesarja v nemškem glavnem stanu s stereotipnimi frazami glede "vojevanja rane ob rani" dokler se končno ne izvije "zmaga", ima vendar ta obisk globlji pomen kot pa je le navadna domača propaganda. Brez dvoma kaže ta obisk novo razdelitev Poljske ter razvežanje poljskega gordijskega voza z mečem.

Takozvano avstrijsko-poljsko rešitev elega vprašanja se je končno opustilo. Najvišje vodstvo je v skladu s sklepi, da izšli svoje volje v smislu strateških aneksij na najhitrejši mogoči način in v namenu, da se olajša iztočno fronto ter posveti vse sile na zapadni fronti. Navzočnost načelnika avstrijskega generalnega štaba v nemškem glavnem stanu znači, da se ne bo le uredilo zavzetega poljskega vprašanja, temveč tudi, da se bo z Ludendorffom in Hindenburgom sklepalo glede ofenzive proti Italiji, dasiravno se oficijelno poroča, da bo odšel avstrijski cesar iz nemškega glavnega stana na obisk v Sofijo in v Carigrad.

— Bog je v prilogi nemškimi aneksijami. — je pisal kajzer bavarskemu kralju Ludoviku ob priključitvi sklepa miru z Rumunsko.

— S teboj vred sem trden v prepričanju, da bo pripomogel Vsemogočni naši dobri stvari do končne zmage. Bog naj da, da bo

naš narod končno žel sadove sedanjih žrtv v dolgem in srečnem mirovnem času.

Nemški kajzer si tudi na druge načine prizadeva ohraniti se na obzorju. Imel je dosti časa na razpolago, da je poslal litvinskemu državnemu zastopu formalno priznanje glede prostosti in neodvisnosti dežele. Izjavil pa je tudi, da hoče dati litvinskemu narodu na razpolago vse varstvo in vso pomoč.

Litvinska pa bo najbrž izprevidela, da je tevtonski altruizem precej drag, kajti kajzer je v svojem pismu dostavil:

— Mi smo storili te korake s pridržkom, da se bo storilo vse sklepe z ozirom na interese tako nemškega cesarstva kot na one Litvinske in da bo Litvinska vzela na svoje rame tudi del vojnih bremen, ki so pripomagla k rešitvi Litvinske.

London, Anglija, 14. maja. — Sestanek avstrijskega cesarja Karola ter nemškega kajzerja v glavnem stanu je vzbudil živahne spekulacije, katerim ne morejo zadostiti oficijelna poročila, katere se je poslalo v svet. Kljub temu pa se domneva, da je imel sestanek za posledico popolno izročenje avstro-ogrsko mornarice v roke Nemčije in sicer tako glede notranjih kot zunanjih zadev. Od sedaj naprej ne bo Avstrija ničesar drugega kot nemška kolonija.

Izjavlja se, da je plačal cesar Karol kazen za svoja mirovna pisma na naslov Francije in da je obenem tudi obljubil, da ne bo nikdar več storil takega pogreška. Nemški kajzer in njegovi vojaški svetovalci so očividno sprejeli to obljubo, vendar pa so zahtevali, da se izvrši bolj aktivno kontrola avstrijskih zadev, ker se hoče rešiti Avstrijo anarhije in to v interese vladujoče nemške manjšine. Dejstvo, da je prevzela Nemčija zalaganje nekaterih okrajih Češke, kaže, da avstrijska vlada ne nasprotuje nemškemu vmešavanju v notranje avstrijske zadeve.

Očividno je, da bo vso bodočo zunanjo politiko centralnih sil kontroliral bolj kot kdaj prej Berlin. Dočim se bo morda Avstrijo uporabilo za spuščanje mirovnih ofenziv, bodo vendar te ofenzive diktirane od Nemčije. Domneva se, da se je na sestanku nanovje razpravljalo glede poljskega vprašanja. Vsprico nove ureditve zadeve se bo najbrž priključila prepoveda ekonomskega življenja.

Dotim pozdravlja inspirirano avstro-ogrsko časopisje obisk avstrijskega cesarja v nemškem glavnem stanu s stereotipnimi frazami glede "vojevanja rane ob rani" dokler se končno ne izvije "zmaga", ima vendar ta obisk globlji pomen kot pa je le navadna domača propaganda. Brez dvoma kaže ta obisk novo razdelitev Poljske ter razvežanje poljskega gordijskega voza z mečem.

Takozvano avstrijsko-poljsko rešitev elega vprašanja se je končno opustilo. Najvišje vodstvo je v skladu s sklepi, da izšli svoje volje v smislu strateških aneksij na najhitrejši mogoči način in v namenu, da se olajša iztočno fronto ter posveti vse sile na zapadni fronti. Navzočnost načelnika avstrijskega generalnega štaba v nemškem glavnem stanu znači, da se ne bo le uredilo zavzetega poljskega vprašanja, temveč tudi, da se bo z Ludendorffom in Hindenburgom sklepalo glede ofenzive proti Italiji, dasiravno se oficijelno poroča, da bo odšel avstrijski cesar iz nemškega glavnega stana na obisk v Sofijo in v Carigrad.

— Bog je v prilogi nemškimi aneksijami. — je pisal kajzer bavarskemu kralju Ludoviku ob priključitvi sklepa miru z Rumunsko.

— S teboj vred sem trden v prepričanju, da bo pripomogel Vsemogočni naši dobri stvari do končne zmage. Bog naj da, da bo

"GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Slovenian Daily.)

Owned and published by the
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko \$5.00
in Canada \$3.50 Za celo leto za mesto New York \$5.00
Za pol leta \$3.00 Za pol leta za mesto New York \$3.00
Za pol leta \$2.00 Za četrt leta za mesto New York \$1.50
Za četrt leta \$1.00 Za inozemstvo za celo leto \$6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno in praznikov.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$3.50.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagoviti pošilja po — Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališke
naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA" New York City.

82 Cortlandt St., New York City.
Telephone: 2876 Cortlandt.

Svetlejša stran cele vojne

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 18,
1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Nekateri naših ljudi so preveč pripravljeni ozirati se na temne strani sedanje vojne, katero se vodi v obrambo civilizacije, prostosti ter uveljavljanja mednarodnega prava.

Grozote vojnih polja se slika v povestih in poročilih na način, da pride navaden človek do zelo slabega utisa glede vsega, kar morajo prestati naši dečki "tam preko".

Prestrašene matere obstajajo naravnost histerične in vse domoljubje je podrejeno občutku bodoče nesreče, ki čaka onih, ki se nahajajo v Franciji in ki stoje sedaj nasproti nemškemu sovražniku.

Tozadevno nervoznost je občutiti po celi deželi in vse kaže, da se preveč vznemirjamo.

Ozrite se na naše Pershinga in na "modre yrage" iz Francije, na ki jih vidite, se lahko potolažite!

Oni so prišli nazaj! Zakaj bi ne prišli nazaj tudi nekateri naših sinov, bratov in mož, ki so odšli v Francijo?

Navzočnost teh vojakov Francije ter mož v rjavi obleki, ki so vsi doživeli svoj ognjeni krst v Flandriji in Franciji, nas uči, da ta krst ognja ni vedno usoden.

Treba je sicer žrtve nekaterih, a na stotine in tisoče ameriških vojakov v Franciji bo zopet videlo svojo božansko deželo.

Naj pospeši nebo slavnostni dan, ko jih bomo pozdravili kot zmagovalce!

Med tem časom pa pospešimo svoje korake ter večjamo svoje sile v zaupanju, da se bo večina teh mož vrnila končno, nakar se jo bo počastilo v domovih za junastvo, izkazano na tujih tleh.

Nobena vojnih demonstracij v mestu New Yorku v zadnjem času ni bila tako navdušujoča, kot je bila ona, ki se je osredotočila krog mož Pershinga in krog "modrih vragov" iz Francije.

Vsi izgledajo kot drzni pustolovci, ki so se mudili sredi pekla in ki so se vrnili nepoškodovani.

Kar so lahko storili oni, morejo izvršiti tudi drugi. Njih vzgled in izogib iz kremljev smrti, nas ne dela le ponosne na preteklost, temveč tudi zaupne z ozirom na bodočnost.

Naši dečki bodo sledili njihov korakom v celem obsegu, tjakaj in nazaj.

Kot v preteklosti korakajo tudi danes francoski vojakji stran ob strani ameriških, prinašajoč s seboj preko Atlantika razpoloženje zaupanja in poguma.

—

Nemški podadmiral Capelle je rekel:

— Mi potapljammo trgovinske ladje hitreje kot pa jih morejo graditi zavezniki. Pa zakaj bi jih potapljali, če jih bomo rabili po končani vojni? — je vprašal Vogtherr, ki je socialisti skozi in skozi.

V teh dveh stavkih je izražen celi boj med okrutno silo in civilizacijo.

Popisovanje postopacev v državi New York se bo pričelo neposredno. V popisovanje bodo uštet tudi gospodje, ki so si izrabili prste s striženjem kuponov ter oni, katerim se pozna na hlačah barva, katero so dobili vsled preustrajnega posedanja na klopih v parkih.

Dvignjenje finske zastave v Helsingforsu po preteku 110. let sužnjosti, je eno izmed znamenj ustajenja narodov na dan sodbe.

Šest Nemcev na vsaki jardi med La Bassee prekopom in mestom Ypres nam kaže obseg naše vojaške naloge na zapadni fronti.

— Tevtonska cesarja sta se sestala ter domenila glede bodočnosti. — Časnikarsko poročilo.

To je dobro, a kako vesta, kakšna bodočnost?

Poročilo o smrti maršala Hindenburga je videti nekoliko prenačljeno.

Mož, ki se baha, je v devetih slučajih izmed desetih oni, ki govori pretirano in neresnično.

GLAS NARODA, 18. MAJA 1918

Dopisi

Lorain, Ohio.

Zopet sem se namenil poročati širši naši nove domovine, kako se razvija naša slovenska naselbina v Lorainu.

Kakor je bilo že večkrat poročano, imamo Jugoslovanski Narodni Dom, kateri krasno napreduje pod izvrstnim vodstvom direktorja. Da je Narodni Dom neobhodno potreben, to ve vsaki, kdorkoli pozna današnje razmere. To so tudi tukajšnji rojaki pokazali, ker so in tudi sedaj v velikem številu kupujejo delnice ter obnem se je isto tudi videlo dne 5. maja, ko se je vršila veselica v korist Doma. Dvorana je bila polna, kar je nekaj redkega pri tukajšnjih veselicah. Vseh dohodkov je bilo 282 dolarjev. Že sama svota govori, da je zanimanje veliko. Hvala tudi vsem zavednim Slovincem in Slovenkam, kakor tudi bratom Hrvatom, osobito pa hvala našim trgovcem, kateri so darovali več različnih reči in pritem veliko pripomogli k tolikemu uspehu.

H koncu pozdravljam vse Slovence in Slovenke širom naše nove domovine. John Ivančič.

(Vabila na sejo 19. maja smo izpustili, ker bi bilo prepozno objavljeno; Vaše pismo smo namreč prejeli v petek 17. maja. — Ured.)

Akron, Ohio.

Kakor sem že pred kratkim poročal, ima tukajšnje sodošnje na zatožni klopi enega Italijana, ki je v noči 12. marca t. l. vstrelil enega policista. Ta Italijan je bil spoznan krivim umora in bo moral plačati svoj čin na električnem stolu 16. septembra. Sedaj pa so dobili še druge njegove tovariše, ki so 10. januarja ubili dva policista. Mislim, da se tudi tem ne bo nič bolje godilo.

Da pa ne bo kdo rekel, da poročam samo žalostne stvari, moram povedati še kaj drugega. Na tem mestu naj tedaj omenim, da je društvo štev. 61 SSPZ na zadnji mesečni seji sklenilo, da priredi 30. maja svojo prvo veselico v Akronu. Na tej zabavi se bo prodal zlat prstan. (Ali ste brali proklamacijsko predsednika Wilsona? Ako ste brali, ste morali tudi brati, da je 30. maj proglašeno za dan molitve in posta. Ako nečete imeti kakih morebitnih sitnosti, svetujemo vam, kakor tudi vsem o nim slovenskim društvom, katera nameravajo prirediti svoje razne zabave 30. maja, da bi, dokler je še čas, vprašali policijo, ali je

Dobre žene in kuharice bi pa prosile, da bi kaj pisale, kako se napravi kake dobre slaščice, ko dobimo pečlarji tovariše, da jim bomo znali bolj dobro postreči.

Tem potom pozdravljam vse Slovence in Slovenke, farmerje in farmerice, posebno pa pečlarice in pečlarje.

Berači in vagabundi

Spisal Ksaver Meško.

Križ je s temi berači in vagabundi. Tukaj, v bližini mesta, jih privede mimo široka cesta od vseh štirih vetrov. Nekateri so res vredni usmiljenja ter potrebuje pomoči in podpore, drugi so čudaki, tretji delomrznici in drznici, četrti prebrisani in prekanjenci, peti navadni klaviristi in sleparji, ki zaslužijo, da bi se jih izročilo brez pomisleka orožnikom. Pridem nekega večera, uračilo se je že in deževalo je gosto, iz cerkve ter najdem pri župnišnih vratih starega moža. Pomizno in vdano poprosi za dar. Smilil se mi je starček, upogujen, slaboten in prezebel.

"Kje ste doma, oče?"
"V Rožni. Na potu sem v mesto, v bolnišnico. Ležal sem že dalje časa doma bolan. A pred nekaj tedni se mi je obrnilo na bolje; zdaj pa me spet zmaguje bolezen. Zato grem v bolnišnico, da doma nisem vedno v nadlego. V bolnišnici, veste, pa me dobim tobaka. Ineti ga pa moram. Ko smo bili namreč v vojni v Italiji, smo prišli v kraje, ki so imeli zelo slabo vodo. In so nam rekli višji, da naj zvečemo tobak, ker tedaj voda ne škoduje tako kmalu. Tako sem se navadil in zdaj moram imeti. Zato prosim prav lepo..."

Dal sem mu. Zahvaljeval se je ves srečen in blažen ter se je napotil navzlic dežju in mraku dalje, v mesto. Kar videlo se mu je, da ga ne straši trud pota, samo da le dobi zopet tobaka.

Prideta poleti nekoč dva fanta, krepka in zdrava, oblečena zamenljivo in raztrgano.

"Odkod prihajata?"
"Iz Malnice. Delala sva pri železnici. A zdaj sva na potu do

kaj takega dovoljeno. Rojaki, v zelo resnih časih živimo, bodite opretni! Op. ured.)

1. junija pa grem na svatko, katero bo obhajal naš rojak Frank Levstik, ki se bo poročil z gospico Barbilko Slatnar.

Koncem svojega dopisa pozdravljam vse rojake in rojakinje.

L. Urbas.

Palliser, Cal.

Pred kratkim sem čital v Glasu Naroda, kako nekoga skrbi, kako se dela na farmi. Pač gotovo vsako ve, kako se dela, samo razlika je med bogatini in reveži. Bogatin sedi na plugu, ki mu reže 4 do 8 brazd, revež pa mora hoditi za plugom in mu reže samo eno brazdo, pa še tisti plug mora za rozičke peljati, da se mu ne zvrne. Sejejo s strojem in žanjejo s strojem. Mlatili bodo pa kmalu, tako, kakor takrat, ko je Kristus po svetu hodil, pa je cel kup snopja zažgal in je letelo seme na en kraj, pleve pa na drugi, slama je pa zadaj ostala. To je vse, kar se dela na farmi.

Zdaj pa hočem povedati, kako raste. Tukaj cveto rožice in grah, fižol bo kmalu v etvju, turšica je že 8 palev visoka, vinska trta je pognala že 28 palev dolge mladike, breskve bodo kmalu zrele in drugo drevje je že pognalo v tem letu 10 palev dolge mladike. Zdaj kosimo prvo deteljo.

Nadalje pa ne smem pozabiti na tisto, ki pri peči sedi, pa od božje besede živi in ki je povedala v št. 96, na drugi strani, tretji koloni, da je že vse koticke okopala ter da bi rada videla eno pečlarico hišo. Zato ji priporočim, da naj pride le pogledat in bo videla, kakke lepe hiše imajo pečlarji in kakke velike famne. Jaz ji bom dal tako veliko njivo, ki meri na vsako stran pol milje, le okopavati, da ji ne bo treba koticov okopavati. Če bo na enem kolen sadila zelje, na drugem ga bo pa krava jela, pa je še videla ne bo. Če bo pa šla gledat, kaj raste okoli, bo prišla zvečer nazaj in bo imela še noge žuljave, ne pa samo roke.

Dobre žene in kuharice bi pa prosile, da bi kaj pisale, kako se napravi kake dobre slaščice, ko dobimo pečlarji tovariše, da jim bomo znali bolj dobro postreči.

Tem potom pozdravljam vse Slovence in Slovenke, farmerje in farmerice, posebno pa pečlarice in pečlarje.

P. Č.

To pa me je vendar pogrelo. "Vajeni! Lep izgovor! Na stroške drugih bi se klatal marsikdo po svetu, jaz tudi!"

Potrka ob kaki eni nekega popoldne prav narahlo, kakor trka jo otroci.

"Noter!"

A ne vstopi nihče.

Grem in odprem duri. Na hodniku stoji ženska srednjih let z malo, morda petletno golovlavo dekleto.

"Usmilite se maju! Od jutra že hodi, a dekle ni jedlo še ne žlice juhe in ne kosčka kruha."

Prosi in pripoveduje z jokajočim glasom, nemški. Zdi se mi malo verjetno, da bi ne dobili od jutra še ničesar.

"A kod sta hodila do sedaj?"

"Iz Roža gor prihajave."

Zdaj sem ji verjel še manj. Da bi med Slovinci ne dobili kosčka kruha za otroka, je gotovo bosa. Tako trdosrčni naši ljudje niso.

Nastel sem ji petnajst krajcarjev.

"Ali s tem se vendar ne moreve nikamor peljati. In otroka imam, gospod!"

"Prosim vas, vsak dan prihaja kar vrsta prosilcev. Če dam vsakemu petnajst krajcarjev, potem pojdem čez leto dni sam berač."

"V Rožico so mi rekli, naj se oglašim pri vas, gospod župnik, ker mi gotovo pomorete."

Tudi to trditve sem sprejel z upravičenimi dvomi.

Tujka se emeri prisiljeno in dela obupan obraz.

"Greve namreč v Inomost. Moj mož je tja pristojen."

"Bog ve, če ima res moža", pomislim na tihem sam pri sebi.

Tujkino vedenje se mi je zdelo bolj in bolj sumljivo, ker je bilo skrajno teatralično. Da bi se je iznebil, sem ji naštel krono.

"A kje ste bivali do sedaj?"

"V Mariboru."

"In prihajate peš iz Maribora?"

"Peš."

"A čemu se niste obrnili v Mariboru na župništvo? Gotovo bi vam pomoglo kako. Peš vendar ne morete z otrokom v Inomost."

"Seveda je hudo. A v Mariboru nisem dobila nikjer ničesar, ker ne znam slovenski."

Zdaj pa mi je bilo res že preveč in skoro žal, da sem ji dal krono.

"Ne lažite vendar! Ali res mislite, da ne poznate Maribora?"

Javkala in vzdihovala je še glasneje, kakor bi ji delal s svojo nevoljo veliko krivico.

"Pojdita v kuhinjo, in naj da kuharica čeketa mleka. Potem pa idita z Bogom, a ne pridita več!"

Naglo se je izmuznila iz sobe. A od doli, iz veže, se je še slišal jokavi njen glas.

Uverjen sem, da je bila sleparica iz Beljaka, in ne iz Maribora, ne iz Inomosta.

Iz Beljaka ali iz beljaškega predmestja nekoč prihaja vsakih štirinajst dni ali vsaj vsak mesec postaren postaren mož, nekoliko ubog v duhu, kakor se zdi, in kakor kaže sam. Klobuk ima vedno okrašen s kokosjimi in petelinovimi peresi, kar ga dela slinčnega indijanskim poglavarjem. Dasi dobi v kuhinji svoj delež, pride še redno k meni gor v sobo, češ, da me mora pozdraviti. Ni mi pač kdove kaj za te smešne pozdrave, a bodi! Pustim ga, da prihaja.

Jeseni ga srečam nekoč na potu v mestu v predmestju. Ne vem, ali ene res ni videl, ali se je hotel potuhnuti ter se izmuzniti tiho in neopažen mimo. Pozdravil vsaj ni ter je gledal na drugo stran ceste. Zdelo se mi je, da ga nekoliko ima. Zato ga pokličem.

"O, vater!" kriči napol ovsečen, napol v zadržki. Misli, morda, da je "toter" najčastnejši in najlepši naslov na svetu ter me hoče nemara s tem nekako potolažiti. In pomoli mi roko, češ: daj kaj!

A delam se, kakor bi ne videl roke.

"Kako pa, ali niste danes preveč pili?"

"O, Bog ne zadani! — Kako pa to? ... Bog ne zadani!"

"Kaj pa ta steklenica v žepu, kaj pa ta?"

Pokažem s prstom na steklenico, ki mu molči in notranjega žepa raztrgane suknje.

"Ta?" se smehlja možekar na široko in prebrisano. "Za gospodinjino moram prinesiti kisa v nji."

"Za kakšno gospodinjino?"

"No, za našo! Ki stanujem pri nji."

"Tako, tako... Pokažite to malo steklenico!"

Res jo potegnem iz žepa.

"Kis torej nameravate prinesiti nji?"

W.S.S.
BUY W.S.S.
& KEEP HIM OUT OF AMERICA
FIRST PRIZE WINNER IN WAR SAVINGS STAMPS POSTER CONTEST

v nji, res kis?"

"Res, res!"

"Vi lažnjivec! Ko pa smrdi že od daleč po žganju!"

Mož jo hiti podnhatavati.

"Veste, gospodinja prilije večsih malo žganja h kisu. Saj kisa samega ne more piti. Odtod ta duh."

"Ne lažite tako debelo!... Ničesar vam ne dam. Tako zapijete!"

"Bog ve, da ne, gospod Bog ve. Kako bi zapil, ko pa tako ničesar nimam!"

Precej daleč sem že od njega, a še ga slišim javkati in vzdihovati.

Eno pa sem spoznal ob tem srečanju: Mož ni tako neumen, kakor se dela.

A to so še bolj vsakdanji vagabundi. Dobri se pa še hujših, večsih naravnost nesramnih.

Hujše je, če pride študiran klavirist, mož ki se izdaje zdaj za urednika, zdaj za pisatelja, ki študira jezikovne in politične razme-

te? Ko bi vedel vaš rajni oče, kako daleč ste zabredli!"

Pozneje mi je povedal župnik, da je bil vagabundov oče učitelj in dober znanec župnikov.

"Seveda mi je sitno. Tudi ne poprosim rad vsakogar za dar. A vas bi prosil, ker sva že znana, da mi daste par škornjev."

"O, tako naglo ne pojde, prijatelj!"

"Kaj da ne?" se je nekoliko ujezil klavirist, ki je očividno že precej pil.

"Ali ne uitate, da je pridigal Kristus Gospod: 'Kdor ima dve suknji, naj da eno onemu, ki nima nobene!' In gotovo imate dva para škornjev, meni pa gledajo iz mojih skorj že vsi prsti. Če imate torej za resnice, kar neite, izpolnite nauk Kristusov najpoprej sami ter mi dajte."

Višel sem, da je dobrodrušni starček omahoval. Vendar sem mislil: "Tako nespaneten vendar ne bo, da bi mi dal. Pijančku tadeja jezikovne in politične razme-

Nekaj časa sta se prerekal, narepošled pa sta šla v župnikovo sobo.

"Bomo videli, če najdem kje kaj."

"Ali ste mu dali škornje?" sem vprašal župnika pri kosilu.

"Dal."

"A jih zapije, boste videli."

"Menda se vendar ne bo ugal. Dal sem mu zaradi rajnega očeta, ki sva si bila dobra, in da ne more zabavljati, češ, da ne izpolnimo sami, kar učimo. A naročil sem mu, da mora priti popoldne pomagat sena spravljati. Ravno lepo suho bo, delavec pa tako primanjkuje."

"In pride!"

"Obljubil je."

"Če le izpolni obljubo."

Ob treh sem prišel iz šole, ker sem zamudil popoldne zaradi pogreba. In glej, na trati pred župniščem je ležal, kakor je bil dolg in širok, vagabund, sin učiteljev, poznavalec Sv. Pisma in vesten varih, da se natanko izpolnjuje.

Kakor sva zvedela se tisti večer, je takoj prodal škornje in je denar lepo zapil.

In človek bi se naj ne jezil!

DELO! DELO! DELO!!!

Pri Charcoal Iron Company of America v Newberry, Mich., se potrebuje 200 drvarjev za delati drva. Gozd je lep in še ni bil sekan, vse v ravnini. Dobro, zdravo podnebje, stalno delo poleti in pozimi za več let. Plača od klatre \$2.40. Imamo tudi vrhove za delati, vse ležče, vse posekane, ni nobene izjeme, trd ali mehak les. Plača se po \$2.00 od klatre. Imeli bomo tudi dovolj dela za beliti. Potrebuje se tudi več delavcev za mesečno plačo za razna dela v gozdu. Za pojasnila se obrnite na našega zastopnika:

John Knaus, Murphy Camp, Newberry, Mich.

Previdne gospodinjje

Imajo doma vedno eno steklenico Dr. Richterjevega

PAIN-EXPELLER

Čudežno sredstvo za vnetje pri revmatizmu, bolečinah, prehladu, zavstavljenju itd.

Jedino pravi s varstveno znamko ščit. podelila kaj, gospoda."

"Ali se nič ne sramujete, da hodite takšen po svetu in berači?"

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Zgodovinski spomini

Potem pa je Radecki potolkel Piemonteze 6. maja pri Sv. Luciji. Odločilna bitka pa se je vnela 25. julija na višinah krog Custozze, ki je trajala deset ur in se končala s popolnim porazom sardinske vojske. Karel Albert je moral skleniti premirje ter prepustiti Avstriji Benečijo in Lombardijo.

V naslednjem letu je bil zopet tepen pri Mortari in Novari ter je moral zato odstopiti prestol svojemu sinu Viktoriju Emanuelu II.

Z nepopisno krutostjo so zopet zadušili avstrijski bajoneti v Lombardiji slehern pojav upora in ukrotili po vsem polotoku vihar 48. leta. Srd do tuje vlade pa je zavzel še večje dimenzije. Slej ko prej so se obračale oči patrijotov prek Ticina, odkoder je moglo naposled vendarle priti toliko zaželjeno odrešenje.

Deset let je tlela iskra pod pepelom.

Pustolovec Louis Napoleon, član karbonarijev, si je ta čas kot cesar Napoleon III. dobro utrdil francoski prestol. Svojega velikega strica je dosegal kvečjemu v časti klenosti, v drugih zmožnostih pa je zaostajal daleč za njim. Prikritost, prekanjenost, hladnokrvnost so tvorile njegovo bistvo, trabantila pa mu je srečna usoda.

Sicer pa je bil telesno in moralno cela karikatura. Nasajen na nizke nožice, je imel nerazmerno velik zgornji život, tako, da je izgledal pravcat velikan, kadar je sedel. Njegov značaj je bil naravnost grozovit.

— Le droit? Qu'est-ce que c'est? — se je zavzel, kadar ga je dirnila nerijetna beseda "pravica".

Zasledoval je vselej in povsod samo en cilj: povzdigniti Francijo na nekdanji višek slave in ugleda in prijel se je vsakega sredstva, ki je moglo meriti v doseg tega cilja. S podporo vdane vojske in uradništva neomejen absolutist, si je znal pridobiti ljudsko naklonjenost s pospeševanjem ekonomskih in socialnih interesov ter s sijajem vojne slave.

Po krinski vojni je bil na vrhuncu svoje moči. Vsa Evropa je gledala zdaj zopet v Tuilerije in pričakovala od tam merodajne besede v svojih spornih vprašanjih. Najbolj zaupno se je obračala tja mala Sardinija, ki je bila poslala svoj obol pred Sebastopol in postala s tem pro težiranka velike Francije.

Avstrija je imela za časa krimske vojne grofa Boula za zunanjo ministra. Temu možu je treba po pravici naprtiti vso odgovornost za njeno poznejšo nesrečo leta 1859. Namesto da bi bil ohranil Rusiji v krinski vojni nevtrality, se je šel brez vsakega povoda zvežat z njimi sovražniki in je postavil armado na Ogrsko in galisko mejo, pri čemer je pa tudi ostalo.

Posledice te blazne poteze so bile ruinirane finance in neodpustna zamera v Petrogradu, ki se je posebno občutila v dneh, ko je prišla Avstrija za orožje proti tistim, ki se je vezala z njimi v krinski vojni.

V Sardiniji pa je vodil krmilo moč izrednega državnika talenta, grof Cavour, učenec slavnega Machiavellija. Njegovo oprezno, preračunjeno delovanje za zjedinenje Italije zasluži največjega občudovanja. Vsak korak, ki ga je storil v ta namen, je bil pretehtan in premišljen od kraja.

Sardinska pomoč v krinski vojni je imela že eminentno politično ozadje. Tako je Cavour začel. Na pariškem kongresu pa je stopil že korak dalje in v posebnih pomenici opozoril velesile na nečuvne razmere, ki jih zakrivlja Avstrija na Apeninskem polotoku. Uvidel je, da si je pridobil s tem francoskih in angleških simpatij in to mu je bila že velika cena.

Tudi Rusija se mu je pokazala naklonjena, dasiravno je stala Sardinija še nedavno med njenimi nasprotniki. Obljubila mu je nevtrality, samo da izplača Avstrijo za njeno polovničarstvo v krinski vojni.

Ves polotok se je pričel zdaj vidno probujati.

Za udejstvovanje Cavourjevega programa se je osnovala 1857. leta "Lega nazionale", ki je združila v svojih vrstah vse, kar je mislilo in čutilo italijansko. Sardinija je postala zdaj dežela vsega upanja. Cavour pa je delal še zmerom s treznim razumom. Jasno mu je bilo skoro, da bo ostala Avstrija v slučaju konflikta osamljena, toda Sardinija bi utegnila biti samo s podporami ostale Italije še vedno prešibka, zato je bilo treba poiskati močnega zaveznika in našel ga je v — Napoleonu III.

Napoleon, ki mu je bila Avstrija že dolgo trn v peti, je brez obotavljanja pristavil železo k ognju. Prišel je s prekanjenimi spletkami. Italija je bila baš zaposlena z vstajo v Vzhodni Indiji in je imela zvezane roke.

Ruska pomoč Avstriji je bila izključena. Neročeno je bilo samo še vprašanje, bo li hotela ohraniti tudi Prusija v eventualnem zapletanju nevtrality?

Kljub vsem sladkim prigovarjanjem Napoleona in Cavourja se vendar ni dalo izposlovati v Berlinu kaj gotovega. Toda bistroumni Cavour je presodil:

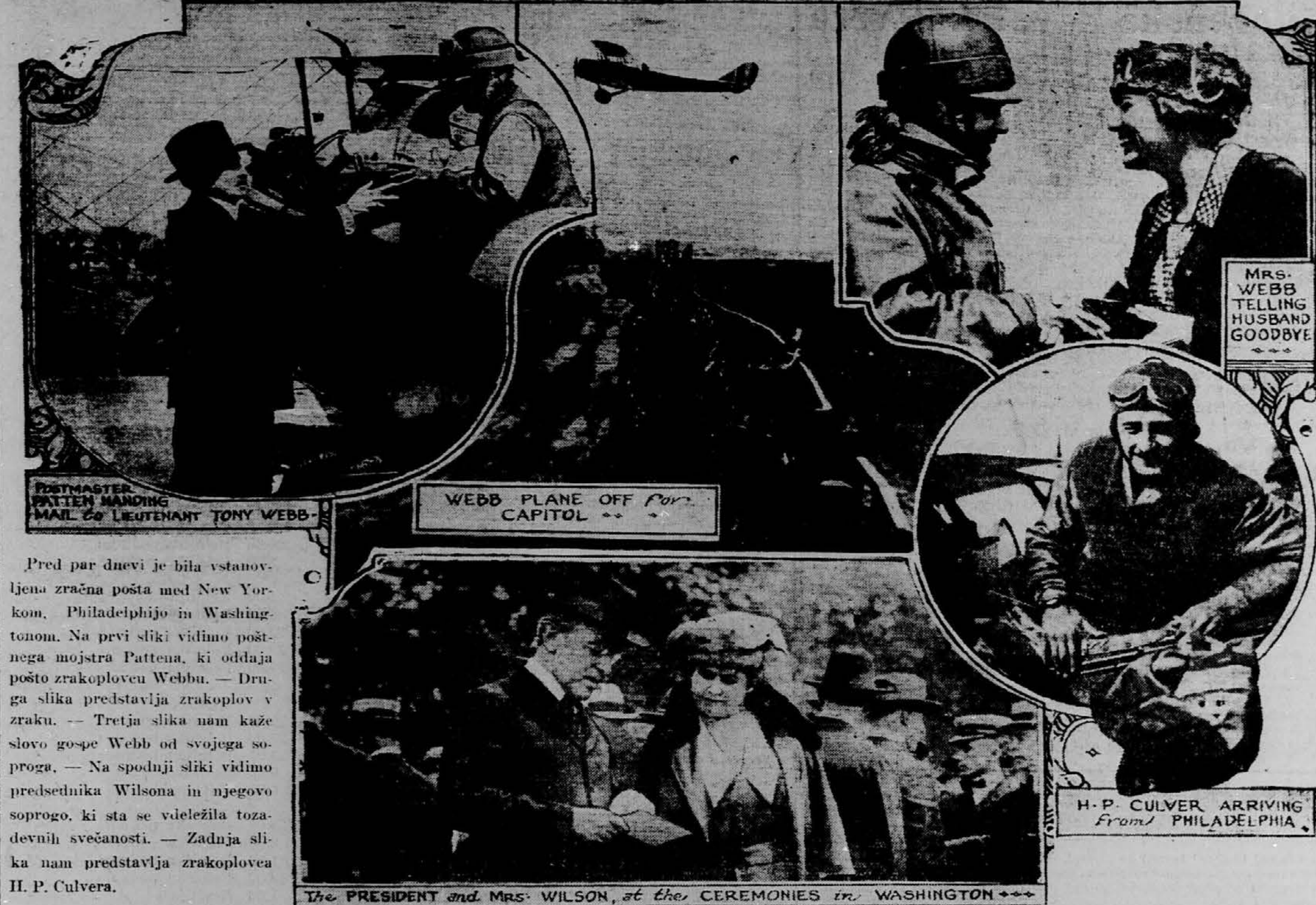
— Cesar ni mogoče skleniti zdaj, sklenilo se bo ob svojem času. Prusija se ne bo mogla izogniti nemški nacionalni ideji, zato je zveza Prusije s povečanim Piemontom zapisana v knjigi bodočnosti.

Sredi julija sta se sestala Cavour in Napoleon v kopalnici Plombières kjer je slednji obljubil svojo dejansko pomoč pod pogojem, če se bo mogel zato opravičiti pred javnim mnenjem. Da bi bila zveza še trdnjša, je izposloval Cavour ob tej priliki ženitev Napoleonovega sina z najstarejšo hčerjo Viktorja Emanuela.

Ob koncu leta je bilo v Sardiniji in v ostali Italiji vse pripravljeno za veliki mejdan.

Prišel je dan Novega leta 1859. Ob tej priliki so imeli poslaniki tujih držav v Parizu navado, da so se napotili v Tuilerije čestitat mogočnemu Napoleonu. Kar je kramljal z njimi cesar, so brž spo-

Zračna poštna zveza med New York in Washingtonom

Pred par dnevi je bila ustanovljena zračna pošta med New Yorkom, Philadelphijo in Washingtonom. Na prvi sliki vidimo poštnega mojstra Pattena, ki oddaja pošto zrakoplovcu Webbu. — Druga slika predstavlja zrakoplov v zraku. — Tretja slika nam kaže slovo gospe Webb od svojega soproga. — Na spodnji sliki vidimo predsednika Wilsona in njegovo soprogo, ki sta se vdeležila tozadnih svečanosti. — Zadnja slika nam predstavlja zrakoplova H. P. Culvera.

WEBB PLANE OFF FOR CAPITOL

The PRESIDENT and MRS. WILSON, at the CEREMONIES in WASHINGTON

Newyorški prekopni sistem

PREKOPNI SISTEM DRŽAVE NEW YORKA, KI JE STAL \$155,000,000, JE NAJVEČJE DELO, KATERO SE JE IZVRŠILO TEKOM VOJNE. — VODNE POTI SE RAZTEŽAJO NA RAZDALJO 446 MILJ TER JE V CELEM 57 ZATVORNIC, KATERIH VSAKA JE DOLGA 228 ČEVLEJV.

Prekopni sistem države New York, teče preko države od Waterforda do Troya, ob reki Hudson, do Tonawande, kjer se priključuje do Niagara reke ter stoji po njej v Lake Erie in od tam do Buffalo. Druga veja tega sistema je Champlain veja, ki teče v severni smeri ob iztočni meji države od Waterforda pa do Whitehall na južnem koncu jezera Champlain. Tretja je Oswego veja, od starega Erie prekopa severno od Syracuse ter teče do Oswego ob jezeru Ontario. Četrta veja pa je Cayuga-Seneca prekop, ki zapuša jezero Erie zapadno od Oswego ter gre naprej v južni smeri proti dvema velikima jezeroma, ki dajeta tej veji svoje ime.

Erie veja, kot glavna veja novega sistema, je dolga 339 milj. — Champlain veja je dolga 61 milj. Oswego veja je dolga 23 milj in istotako tudi Cayuga-Seneca. Celokupna dolžina celega tega vodnega sistema znaša 446 milj. Glede dimenzij je prekop različen, so glasno z značajem kraja, kjer se nahaja. Na vseh mestih pa ima minimalno globoko 12 čevljev. Kjer je zemlja rahla, ima maksimalno širino 125 čevljev, katera širina pa se skrči na 94 čevljev. Kjer vodi prekop skozi skale, struga skozi jezera, po kateri teče deloma ta prekop, pa je široka 200 čevljev.

V celnem sistemu je najti 75 zatvornic, ki so vse zgrajene iz konkreta ter obratovanje z elektriko. Vrata pri zatvornicah so iz masivnega jekla ter tehtajo vsaka do 200,000 funtov. Nobena izmed zatvornic ni krajša od 328 čevljev ter široka 45 čevljev. Z vsako zatvornico se lahko dvigne osem ladij istočasno ter jih spusti dol. Najbolj omenitve vredna izmed teh zatvornic je ona pri Waterfordu.

Kaj pa je pravzaprav ta "Barge Canal" ali sistem vodnih cest? To je sistem vodnih poti, ki ima štiri veje, dotikajoče se nalik do bro speljani železniški zvezi, glavnih produkcijskih središč ter onih razdelitve. Vsi deli vrši ta sistem posel prenašalec. V naslednjem hočemo navesti te štiri veje tega sistema: — Stari Erie prekop, katerega se je razširilo in preosno-

ročili svojim vladam, ki so videle v teh besedah zanesljivo prerokovanje politične situacije za tekoče leto. Avstrijski poslanik baron Huebner je čul topot iz Napoleonovih ust hladne besede: — Obžalujem, da razmerje moje vlade do Vaše ni več tako dobro, kakor bi rad... Kaj je tičalo za temi besedami, je slutila takoj vsa Evropa; še bolj pa je potrjeval to slutnjo nagovor Viktor Emanuel ob priliki otvoritve sardinske zbornice. Dejal je med drugim: — Dasi spoštujem pogodbe, ne morem biti gluha za bolesterne klice, ki me dosegajo iz tolikih krajev Italije...

ford, v bližini Troy. Tamošnji sistem zatvornic predstavlja največji sistem te vrste na svetu. — Iz vseh zatvornic v Panamskem prekopu. Vsaka teh zatvornic je stala najmanj en četrt milijona dolarjev. Zatvornica v Little Falls presega glede globine katerokoli globoko vodo v onem delu reke, ki tvori del prekopa. Kakšna je zgodovina tega pre-

kopa in kaj je stalo celo delo? Pri tem je treba poseči nazaj v zgodovino države ter v ono mladega naroda.

Ko je bil De Witt Clinton, eden izmed najboljših politikov revolucionarne dobe ter mož obširnega znanja, guverner države New York.

(Nadaljevanje na 5. strani.)

Vestno zdravilo dela čudeže.

Trinerjeva zdravila uživajo že 30 let nenavadno zaupanje. — In to čisto po pravici, kajti vestnost izdelovalatelja dobiva zaupanje in posplošenje pri kupeih. Zda je bilo potreba nekoliko zvišati cene. — Mi smo se dolgo časa zoperstavljali naraščanju cen vseh potrebščin in razpošiljanja, toda novi vojni davki so nas prisilili nekoliko zvišati cene. — Vsak prijatelj Trinerjevih zdravil bo izprevidel, da mora tudi lekarnar plačati več, če smo mi prisiljeni plačati več in da se temu na noben način ni mogoče izogniti. — Toda izvrstna kakovost in pristnost Trinerjevih zdravil bo v polni meri zadostila vsakega odjemalca.

TRINER-JEV ameriški Elixir grenkega vina

ima vsled tega tako izvrstne uspehe, ker povzroča, da izgubi bolezen svoje izvore. Devetdeset odstotkov vseh bolezni ima izvor v želodcu. Trinerjev Ameriški Elixir očisti želodec in odstrani iz črev vse zastarele stvari ter strupene substance, ki so izvor uničujočih bacilov, ter uničujejo redno delovanje črev. V Trinerjevem zdravilu ni nobene kemikalije, pač pa samo izvrstna grenka zdravilna zelišča in rdeče vino. Pri zaprtju, neprebavi, glavobolu, migreni, nervoznosti, splošni oslabelosti ter pri posebnih žledčnih slabostih, pri premeni življenja žensk ali pri majnarjih in drugih delavcih, ki vdihavajo pline, se bo vsakdo lahko prepiral o učinkovitosti vrednosti tega zdravila.

V vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodre vedno v pravi sedež bolezni in vsled tega je pri revmatizmu, nevralgiji, revmatičnih boleznih, okorelosti udov itd. njegova pomoč hitra in uspešna. Nadalje je tudi izvrstno sredstvo proti izvinjenju, napetosti, oteklina itd. in po vdrgavanju mišic, po kopeli nog odstrani vso utrujenost. V vseh lekarnah.

TRINER-JEV ANTIPURIN je zelo uspešno in pomirjujoče anti-septično sredstvo za splošno notranjo uporabo. Uporablja se za grgljanje, izpiranje ust, izpiranje ran, uljes itd. V vseh lekarnah.

Zadnja najvišja odlikovanja podeljena Trinerjevemu zdravilu na mednarodnih razstavah: Zlata Svetinja — San Francisco 1915, Grand Prix — Panama 1916.

JOSEPH TRINER,
Manufacturing Chemist,

1333--1343 SO. ASHLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

IZPREHODI PO GORJANCIH

Spisal

JAKOB ZUPANČIČ

Pred cerkvico sv. Miklavža je čedno zidana hiša bivšega mežnarja, ki je pa sedaj samo ob cerkvenih shodih odprta. Če se gre od cerkvice inu mežnarje po košenici ob levi robu gozda, se zapazijo čez pet minut med grmovjem zelo močvirna tla in tudi tri ali štiri majhne mlake se kmalu zasvetijo iz lesovja. To gorsko močvirje je znamenito "Jezero" v Gorjancih. Nekoliko korakov dalje pa se pride do večje udrtine, kjer se na dnu pod debelo dvojno bukvo nabira zelo slaba, nepitna voda, ki zastaja v močvirski kotlini ter namaka poleti vse polno rumenih kalužnic. Skoro vsak romar pokusi to vodo, če je tudi zbrzožani in kalna. To je Jezerški studenec (na specialni karti Iscrquelle). Morda dobiva svojo vodo iz višje ležečih mlak gorjanskega Jezera.

Narodne pripovedke kaj rade omenjajo gorjansko Jezero. Navadno se govori o vpreženih volih, ki so se pogrezali z vozom vred in prišli zopet v malih ostrokih rogov in jarma pri St. Jerneju ali pa na nasprotni strani pri Jeriču v Tezki vodi na dan. Tudi Janez Trdina se v svojih bajkah večkrat spominja gorjanskega Jezera. Če se pa ozremo sebe po širnih košenicah Kukove gore, zapazimo na tleh neskočno množino čudnih, s travo obrastlih "kratin, kopie, gričkov, kupev, ki so polni drobnih mravljincev". Že pri Krvavem kamnu so košenice tako na gosto posejane z mravljicami, da se vsakdo čudi. To je tisti čudni kraj, ki mu pravi narod "zdeti" ali "ukleti". O teh mravljicah nam je Trdina ohranil prelepe pravljice, da so to zakleti slovenski junaki iz turskih časov, katere bo svoj čas zbudil kršćanski junak, ki bo ljubiti pravice in svoje brate "v neizmerno tolažbo in radost svojemu narodu in v kravo maščevanje vsem njegovim sovražnikom".

Kukova gora ima za Dolenje sploh nekaj skrivnostnega v sebi. Zato jo menda Novomeščanje rajše gledajo od daleč iz mesta ali k večjemu s Kapitelskega hriba. Tako govori bajka o nekem mestu Pindir ali Bendir na Kukovi gori, ki se je pogreznilo, ker so bili ljudje preveč razuzdani. Takrat je nastala dolina Pindirjeva. V turskih vojnah so ljudje pribežali gotovo tudi na Gorjance, zato se baje še danes nahaja na Kukovi gori grobišče. Neki kmet iz Sentjernejske fare mi je zatrjeval, da so v tem grobišču pokopani sami svetniki, ker so našli pri vsakem kostnjaku svetiljce.

Največ življenja je na Kukovi gori ob cerkvenih shodih. Cerkev so leta 1903 popravili, kakor kaže letnica. Od tedaj je tudi romarje zopet oživelo. Iz St. Jerneja, kamor ta svet spada, pride vsako leto običajni množikov izlet, pa tudi druge čase oznanijo cerkveno opravilo. Sentjernejsani prihajajo semkaj semkaj ali po zelo strmi bližnji dolini Pindirjeve, oziroma iz Mrzle drage, ali moko bolj položno do konca Pindirjeve in čez Hudo peč, ali pa po romarski poti mimo Vrhpolja in čez brusniško pot nad Suhadolom. Zadnja pot je bila pred leti tudi zaznamovana.

Ob cerkvenem shodu se zbere romarji pri velikem rdečem križu na vzhodnem robu Kukove gore. Tam se uvrste v procesijo in pojo litanije. Za ovcenim križem gre do najprej moški lepo v redu po dva in dva, potem gospod duhovnik, za gospodom pa tisočje ženske v široki gruč, kakor bi se bil oblak utrgal. Po cerkvenem opravilu se vske vse množica k mežnarji, pokrepač se. Medtem so že Vlaji iz bližnjega Žužemberka spekli več jancev na prostem; se-kajo jih sedaj in razprodajajo za dobre novce. Svoje dni niso bili Vlaji nič kaj priljubljeni na Dolenjskem in sploh na Kranjskem; saj so hodili večkrat ropat in ple-niti čez mejo. Zlasti grajščaki so jih imeli zato v slabem spominu; na vratih kostanjevske graščine je n. pr. še sedaj napisano v latinskem jeziku: "Vhod je dovo-ljen samo dobrim ljudem, prepovedan pa Vlahom in roparjem."

Romarji se vračajo z Gorjancev že od sv. Miklavža ter se razkro-pje na vse strani. Za podpirje sv. Gore se ne menijo. Nekateri se spu-
ste zopet v Pindirjevo, drugi pa jo krenejo na brusniško pot ali pa čez Krvavi kamen na Garije. V Pindirjevki se nahaja znameniti presihajoči studenec, po katerem ima menda cela dolina svoje ime, ker studenec pre-siha ali ponira.

Brusniška pot se nad Suhadolom odepi od prej imenovane romarske poti na levo ter gre na Suhadol (ali kakor tam pravijo Shadu) in na Velike Brusnice. Tu se lahko nekoliko pomudimo, ču-deč se nekaterim slovensko-nem-škim in češkim napisom ter ime-nom (Herbst, Šnejkal). Janez Trdina pravi, da so to potomci nem-ških stražnikov in iblatjarjev iz Češke pred letom 1848 izasa vojske granice. V župnijski cerkvi je vredno pogledati dva veli-ka stebra. Rad bi marsikdo vpra-sal v Brusnicah po onem mačku, ki je požrl kilo masti, pa so ga vjele, stisnili in dobili dve kili na-zaj; a nobeden se ne upa.

Od Velikih Brusnic se obrnemo lahko proti Rätezu na državno cesto in v Novo mesto, ali pa po bližnji čez Potov vrh, kjer je bil rojen novomeški svetnik sv. Fe-liks, na Čikavo in dalje zopet po državni cesti.

II.

Najzložnejša in seveda ne naj-krajša pot iz Novega mesta gre po takozvani karlovski državni cesti čez Gotno vas. Na desno pri Šnihelu se vidi kapelica s pokopališčem, kjer leži pokopana Prešernova Prinčeva Julija. Vsak novomeški dijak se čuti dolžnega, da zapiše svoje ime na njen na-grobni spomenik. Napis je nem-ški. — Takoj zunaj Gotne vasi pridemo mimo golega grička Bo-rončeve pri Poganeh, kjer se pri-dobiva pesek iz prilega dolonita. Grič je že na vseh koncih in kra-jih načrt in razjeden, da se ka-žejo prepadi ter visoke bele stene kakor v najvišjih planinah, Flora (razne evetlice) pa je na tem grič-ku pa je tako zanimiva in razno-vrstna, kakor nikjer v okolici No-vega mesta. Primerjati bi se k večjemu dalo gorsko zakotje pri Luknji onkraj Prečine.

Čez nekaj ovinkov pride cesta mimo Tezke vode na odprto pla-njavo v grmoviti Zabjek. Svet je tukaj precej enoličen, trnato gr-mićeve in izsekani gozdiči ga po-krivajo. Tudi Janez Trdina ve marsikaj povedati o tej na-nanski puščbi Zabjaka. Kmalu smo pri vnožju Mehovskega hriba pri Koroski vasi. Če krenemo tu peš z nove državne ceste na prijazni hrib k staremu gradu, smo v pol-ure na vrhu. Razvaline so že pre-cej razrušene. Razgled proti No-vega mesta pa je prav lep, dokler ne zraste mlado grmovje. Z vrha pridemo čez Vinjo vas zopet na državno cesto, in sicer k znani kromi pri Zajcu pod Gorjanci. Oddol se vije nova cesta v kras-nih serpentinah navzgor proti vr-hu sedla do Straže. Na sedlu se o-depi na levo skraja precej na-peta, potem jako zlozna cesta (na specialni karti Kohlenweg) v gorjansko žago ali fabriko, koje dimnik se že iz Novega mesta vidi prav dobro. Cesta je precej širo-ka in sedaj še prav lepa. Do žage se torej človek lahko pripelje v kočiji. Oddol naprej bi se dalo peljati na vozičku po železni cesti do Krvavega kamna; potem je še samo pol ure peš na vrh. Lepše pa je od fabrike naprej peš iti po dolinici Velikega Paleža.

Vprašal sem nekoga delavca na žagi, kako pravijo temu potoku. Dejal mi je — Gorjanec. V Gor-janeh je torej vse "Gorjanec". Hribi so Gorjanci, voda je Gorja-nec, ljudje so Gorjanci, ne več Podgorci, zato tudi posestniku fa-brike in Gorjancev, Schlesinger-ju, ni kazalo drugega, kakor na-deti si ime Gorjani. V fabriki že od oktobra 1904 ne delajo več, ker se jim ne izplača. Pred nekaj leti so tudi delavske hiše pogo-rele.

Odpravimo se torej ob potoku navzgor. Nekaj časa nas spremlja železna cesta. Kmalu se dolinica ostro zavije proti levi (proti seve-ru), nato se dobre četrt ure dvig-uje in krene zopet na desno, od-slej se pa vzpenja zelo hitro. Pri zadnjem ovinku, v nekakem gors-kelem kotu, zapustimo železno ce-sto, ki se obrne na levo. V tem

Izvrstno zdravilo za želodec.

Pri zdravljenju želodca se potrebuje zdravilo, ki ne okrepi le celine sistema, ampak, ki tudi uravnava ves prebavni aparat. Stari ljudje posebno potrebujejo tako toniko. Ako nimate teka, če ste zaprti, če je jezik grampov, če imate slab okus v ustih ali pa če ne prebavate dobro, potem vam bo

Severov

Želodčni grenčec

(Severa's Stomach Bitters) Izvrstno pomagalo. Kmalu boste čutili boljše, imeli boste boljši tek, zaprtje bo prešlo, prebava se uredi in v splošnem bo ukrepčan ves prebavni sistem.

Posebno priporočljiva je za stare, slabotne in izdelane ljudi in milo prebavna tonika.

Celo zdravi ljudje bi morali vsilati vzeti to toniko. Vzeti jo je treba pred jedjo.

Napredaj v lekarnah. Cena 75c. in \$1.50. Ako jo nima slučajno vaš lekarnar, potem mu naročite, da jo za vas naroči. Ako noče tega storiti, potem jo vam pošljemo mi, ako nam pošljete potrebno svoto.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

kotu pride tudi hrvaška meja z vrhov v dolino in gre ob potoku navzgor. Tudi mi jo udarimo na-zgor po zaznamovani poti (zna-menja se prično pri fabriki).

Na desni pod nami šumi vodica v jarku in postaja gori vedno manjša. Na levi nad nami se po-kažejo skozi drevje velikanske skale, ki štrle kakor bele stene v niševi zrak. Pot nas pripelje do dobrega studenca, zdaj še četrt ure in že smo iz gozda ven na ko-šenicah. Skoro smo na sedlu, pod katerim je ževir gorjanske vodice (Palež potoka). Ta studenec iz-vira blizu 1000 metrov visoko in je torej najvišji v Gorjancih. Tla pa so tukaj že hrvaška. Sedlo prehaja na vlaško stran v dolg-travnat hrbet z lepimi razgledom. Spomnili in poleti je tu okrog vse pisano, kakor na velikanskem evetličnem vrtu. Trdina je gotovo mislil na ta kraj, ko je omenjal v svojih bajkah gorjanske vrtove — Cvetnike. Ni torej čuda, da se tu-ka bajke tudi naš najljepši metulj apolon veseli življenja. Seveda je že precej redek; vsaj jaz ga pri svojih izprehodih tukaj še nisem zalotil. Na sedlu se zapazi kmalu kolovozna pot, ki prihaja od vla-ške strani in gre naravnost proti obrastli vrhu sv. Gere. Od fa-brike do vrha rabi turist eno uro.

Na najvišjem vrhu vseh Gor-jancev smo, zato le hitro daljno-gled v roko in k razgledu na Belo Krajino ter na Hrvaško. Proti Novemu mestu in proti Gorenjski se zaradi drevja sicer ne vidi nič. To vsakega moti ali pa jezi. Svo-čas so bile v neko drevo vsekane stopnice, da se je lahko prišlo na vrh. Gorjanci so na krajski strani do vrha porasli z visokimi bukvami in javorji, na hrvaško stran pa so lepe košenice. Meja gre nekaj časa po vrhu tik ob ro-bu gozda. Gorjanska žaga je sicer nekaj lepih debel že iztrebila in jeseni leta 1904 je silen vihar po-lomil in izruval precej orjaških drevce, pa za razgled je drevje le še prepogosto. Proti Novemu me-stu pa nam razgled vrhu tega še zastira Skrajni vrh (1115 m), ki je tudi porastel.

Na vrhu Gorjancev sta bili ne-kdaj dve cerkvi, krajska in vlaška, zdaj je na obeh krajih sa-mo še dva metra visoko zidovje, vse drugo je razpalo. Med njima stoji meja krajsko-hrvaška. Na krajskih tleh je bila cerkev sv. Jedrti (sv. Gere, primerjaj na Goriškem sv. Gendro!). Na hrvaški strani pa je stal sv. Ilija. Prof. Orožen govori v svoji knjigi o de-želi Kranjski o nekdanjih shodih krajskih in vlaških romarjev, ki so živeli v vednem prepiru in na-zadnje obe cerkvi porušili. V Metliki pa pravijo, da sta cerkvi-cami razpali, ker jih niso po-pravljali. Proti vzhodu, kakih sto korakov oddol, je najvišja točka Gorjancev (1181 m), označena s kupom kamenja. Nekaj sto kor-akov naprej, že čisto na hrvaških tleh, je bilo še pred malo leti tri-angulacijsko znamenje (1175 m). Če stojim na prvem vrhu, se mi zdi hrvaški vrh višji, če stojim na drugem, je zopet prvi višji.

S hrvaškega vrha se lepo vidi cela Bela Krajina, v ozadju pa veliki Klek nad Ogulinom. Na Hr-vatski proti Jaskvi, Karlovcu in Zagrebu se pogled izgublja v ne-skončno planjavo. Vidi se tudi za-grebska stolna cerkev, mesto sa-mo je zakrito po gričih. Prav le-po se vidi v tej smeri, že prav v Gorjaneh, hrvaška gora Kuina (737 m) nad Sošicami in Žužem-bražkom. Hrib ima obliko stožca in se dviguje kakih 150 m nad svo-bližnjo okolico.

(Konec.)

N. Y. prekopni sistem

(Nadaljevano s 3. strani.)

ka, je zagovarjal zgraditev tega, kar so njegovi nasprotniki zani-
ljivo imenovali "veliki jarek".
Vodna cesta naj bi vodila od Lake Erie pa do reke Hudson. Pri tem je treba pripomniti, da ni bilo v enih časih nikakih železnic in da so se vsled tega izkazali prekopji kot najbolj uspešna prometna sred-stva.

Governor Clinton je podrl v zakonodaji s svojim predlogom in z delom se je dejanski pričelo leta 1817. Stari governor je živel toli-ko časa, da je videl dovršenje svo-jege kanala in sicer leta 1823.

Prekop ni bil nikjer bolj globok kot štiri čevlje ter širok 42 čev-ljev. Kljub temu pa se ga je sma-tralo za pravo čudlo inženirske umetnosti.

Po letih živalnega prometa v tem prekopu se je pričelo graditi železnice in pravo je poteklo na-daljno četrtsotletje, je prišel stari Erie prekop iz rabe, razven za na-jbolj navadni tovarin promet. Po-
znejše pa je prekop še bolj propa-del.

Leta 1903 se je potom referen-duma v državi New Yorku skle-nilo povečati in modernizirati sta-ri Erie prekop in narod države je odobril izdatek \$101.000.000 v to svrhu. Potom poznejših amendi-mentov se je spravilo skupno svoto za izvršenje tega prekopa na \$155.000.000.

Bilo je veliko uradnih preiskav glede dela samega in dosti se je agitiralo od strani gotovih politi-kov proti prekopu samemu, a de-lo se je vsrilo kljub temu naprej in danes se nahaja država New York v posesti najfinejšega siste-ma vodnih poti, kar jih je najti v Ameriki in mogoče na celim svetu razven v Angliji in na Kitajskem. Jasiravno nečemo ravno z vse-
ljem priznati Kitajski kako nad-kriljevanje v nam ali onem oziru.

Sedaj pa nastane vprašanje, v koliko bo pripomogel novi vodni sistem k uspešnemu završenju voj-ne?

Po prekopu bodo lahko vozili čolni do 2000 ton prostornine in sicer s svojo lastno silo. Ne bo namreč treba vlačjenja, ki je bilo običajno v starem Erie prekopu. Celi prekopni sistem bo lahko izvr-šil v eni sezoni promet 10.000.000 ton. Sežija bo trajala devet mese-
cev, ne pa sedem kot je bilo obi-čajno prej. Ledolomeji bodo dr-
žavi 75 odstotkov celega prebav-lstva države New York pa živi ob
teh vodnih potih ter bo direktno
prizadeto vsled vodne poti, katero
se je otvorilo med jezeri in mor-
jem.

KOLIKO STREPUH PLINOV
UPORABLJA NEMCIJA.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 18, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Soglasno z izjavo majorja S. M. Auld, člana angleške vojske mi-sije, so uporabili v tej vojni Nemci najmanj dvajset škodljivih pli-nov. Glasilo ameriške zdravniške

zveze poroča o nekaterih, ki so najbolj škodljivi.

Prvi strup je bil klorin, proti kateremu je dobri varstvo krin-ka, ki vsebuje karbonat alkalija. Nato je prišel karbonov hlorid ali takozvani fosgen. Iznášalo se je, da je fenat sode v čelahah dobro var-stvo proti temu plinu, razven če je dočeni plin koncentriran.

Plini, ki so povzročali solze, so bili sprva sestavljeni iz bromida ali iz benzilnega bromida. Nato pa je prišel trihlorometilni hloro-form in pozneje še več drugih ke-mičnih sestavin.

Presenečenje zadnjega leta je tvoril takozvani "Mustard-Gas" ter se poroča, da so od 50.000 iz-strelkov s takim plinom izstrelili tekem ene noči. Učinek tega plina je nad vse zavreten. Plin diši od-ločno bolj po česnu kot pa po gor-čici. Na oči ne izvaja nobenega neposrednega učinka, izvzema malenkostno iritacijo ali razdraže-nje. Po par urah pa pričnajo oči otekati, kar povzroča velike bo-lečine. Iz nosa prične prihajati vla-ga in prizadeti človek prične tudi kašljati in pozneje bljuvati.

Neposredni stik s plinom pov-zroča tudi močno srbečico na koži in koncentrirani plin prežre tudi obloko.

Glasilo ameriške zdravniške zve-ze gostavlja, zelo značilni izrek: "Kemisti laboratoriji zavezničkov pa med tem časom niso počivali."

Nemčija in Avstrija

(Nadaljevanje s 1. strani.)

trajno-zavezniki armadami. Ta sklep se je storilo v principu, — kot poroča nemško časopisje.

Washington, D. C., 17. maja. — Neka brzojavka iz Ouhia javlja na podlagi informacij, ki so dospe-le z Dunaja, da se pripravljajo Če-hi in Slovaki v Avstriji na revolu-cijo.

Poročilo se glasi: "Neuste Muenchener Nachrich-ten" so dobile z Dunaja poročilo, da je češka delegacija, katere na-čelnik, poslanec Stanek, je obiskal ministrskega predsednika Sey-dlerja, izjavila, da bodo Čehi in Slovaki vzpostavili kravato revolu-cijo, če bo vlada nadaljevala z ger-manizacijo Čehov.

Jugoslovanski krogi se priprav-ljajo na vsestranski odpor. Sey-dlerjev govor, v katerem je rekel, naj se loči Slovence od Hrvatov in Srbov, da se s tem zagisura pro-sto nemško ekspanzijo do Jadrans-kega morja, je naletel na organi-ziran odpor. Jugoslovanski klub, ki je bil pred kratkim zopet skli-kan na Dunaju je sklenil odločno nastopiti proti temu poskusu.

Srbski poslanec Vukotić je re-
kel, da se bodo Srbi zavzeli za o-
stale Jugoslovane ter branili do
zadnje kaplje krvi slovenske deže-
le proti nemškemu navalu. Hrva-
ški poslanci so podali slične izjave.
Predsednik kluba, dr. Korošec
je pojasnil stališče Jugoslovanz

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 18, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Po prekopu bodo lahko vozili čolni do 2000 ton prostornine in sicer s svojo lastno silo. Ne bo namreč treba vlačjenja, ki je bilo običajno v starem Erie prekopu. Celi prekopni sistem bo lahko izvr-šil v eni sezoni promet 10.000.000 ton. Sežija bo trajala devet mese-
cev, ne pa sedem kot je bilo obi-čajno prej. Ledolomeji bodo dr-
žavi 75 odstotkov celega prebav-lstva države New York pa živi ob
teh vodnih potih ter bo direktno
prizadeto vsled vodne poti, katero
se je otvorilo med jezeri in mor-
jem.

Če človek le pomisli na 10 mili-jonov ton, katere se bo obvladalo potom tega prekopnega sistema, se mu takoj predoci, kako bo pospe-šeno celo prometno delo v teh voj-nih časih. Ozenilje, ki je prizadeo pri tem, zavzema enega najbolj severoiztočnih delov Združenih dr-
žav. 75 odstotkov celega prebav-lstva države New York pa živi ob
teh vodnih potih ter bo direktno
prizadeto vsled vodne poti, katero
se je otvorilo med jezeri in mor-
jem.

Kupujte vojno-varčevalne znamke! Nikjer na svetu ne morete boljše, bolj varno in bolj obrestonosno naložiti svojega denarja kot v tem vladnem podjetju. Če ste slu-čajno v denarni zadregi, lahko vojno-varčevalno znamko vsak hip izmenjate. S kupovanjem teh znamk pomagate sebi, pomagate vladi Združenih držav ter vsem zatiranim narodom k prostosti.

Vojno varčevalna znamka stane za mesec maj \$4.16. Leta 1923 bo vredna \$5.00. Kupite jih lahko na vsaki po-šti ter pri glavnih in podrejenih agentih.

Če se vam zdi bolj primerno, pa lahko tudi nam pi-šete, in mi vam jih bomo preskrbeli.

UREDNIŠTVO "GLAS NARODA".

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Bx 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtin: LOUIS COSTELLO Salda, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.
IVAN VABOGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNINI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480,
JOHN RUPNIK, S. B. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
MATT. POGORELEC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDruževalni odbor:

RUODOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne politizacije, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-tožbe pa na predsednika porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode osiralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

besedami: Mi sprejemamo ta boj in ga bomo vodili do konca.

Gurih, Svica, 17. maja. — "Volksrecht", vodilni švicarski socialistični organ pravi, da nova nemško-avstrijska zveza ni ničesar drugega kot popolna aneksija Avstro-Ogrske od strani Nemčije. V Avstriji je veliko več Čehov in drugih Slovanov kot pa Nem-
cev. List pravi, da bodo tudi Ma-džari nastopili proti vladi, če se bo skušala podvreči Nemčiji.

Italjansko bojišče.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 18, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Rim, Italija, 17. maja. — Današnje poročilo vojnega urada se glasi:

Bili so hudi artilerijski boji na mestih fronte, kjer je bil sovra-žni posebnost aktivni in sicer pri Tonale, v dolini Lagarine, Arse, v Asiago kotlini in ob Pijavi. Ita-lijani so razpršili sovražne oddelke, medtem ko so imele italjanske in angleške patrole vroče spopade s sovražnimi patrolami na Asiago planoti in na drugih krajih.

Tretjič ujet?

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 18, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Baltimore, Md., 17. maja. — Poročnik Charles W. Maxson iz Baltimore, o katerem se poroča, da ga pogrešajo izza večerajšnjih bojev, so Nemci že prej dvakrat ujeli; prvič je pobegnil, drugi pa so ga osvobodile angleške čete. Maxson, ki je dodeljen angleške-mu sanitetskemu oddelku, je bil dvakrat ujet, ko je na bojišču ob-vezoval ranjence.

Žena poročnika Maxsona je več-
raj dobila od njega pismo, s kate-
rim ji naznanja, da se nahaja zo-pet pri angleških četah in da je bil že dvakrat odlikovan za hrabrost.
Podrobnosti ne navaja.

Pri spahnenju in zdrobljenju

vrgnito takoj z Dr. Richter-jevem

PAIN-EXPELLER

V rabi že 50 let pri slovenskih družinah in priljubljen kot domače sredstvo.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra.

35c. a 65c. v lekarnah in naravnost od F. AD. RICHTER & CO.

34-80 Washington Street, New York, N. Y.

Rojaki!

Kupujte vojno-varčevalne znamke! Nikjer na svetu ne morete boljše, bolj varno in bolj obrestonosno naložiti svojega denarja kot v tem vladnem podjetju. Če ste slu-čajno v denarni zadregi, lahko vojno-varčevalno znamko vsak hip izmenjate. S kupovanjem teh znamk pomagate sebi, pomagate vladi Združenih držav ter vsem zatiranim narodom k prostosti.

Vojno varčevalna znamka stane za mesec maj \$4.16. Leta 1923 bo vredna \$5.00. Kupite jih lahko na vsaki po-šti ter pri glavnih in podrejenih agentih.

Če se vam zdi bolj primerno, pa lahko tudi nam pi-šete, in mi vam jih bomo preskrbeli.

UREDNIŠTVO "GLAS NARODA".

SLOV. DELAVSKA

PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn.

Sedež Johnstown, Pa.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1096 Norwood B'd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRIČ, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 8502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
1. nadornik: NIKOLAJ POVŠE, 1 Grab St., Nemrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROČNI ODBOR:

Predsednik poroč. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kan.
1. poročnik: FRANK TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
2. poročnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VERHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki, so uljudno prošeni, pošiljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštinskih, Expressnih ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovijo: Blaž Novak, Title Trust & Quarantee Co. in tako naslovljene pošiljajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika.

V slučaju, da opazijo drukčeni tajniki pri poročilih glavnega tajnika, ali kakor pomankljivosti, naj to nemudoma namanijo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

SPOMLADNI VALOVI

ROMAN.

I. TURGENJEV. — ZA "GLAS NARODA" J. T.

11

(Nadaljevanje.)

Kmalo zatem jo je spremil na ulico. — Dospevši nazaj v svoje stanovanje, se je naslonil na mizo ter začel premišljevali.

— No, zdaj je pa že dovolj tega. — Prokleto, kakšne neumnosti počenjam. — Tako me je zgrabil vtinec, da se mi je začelo dobro vrteti v glavi.

Poskušal si je izprašati vest, poskušal se je domisliti vsega, kar se je zgodilo tekom zadnjih dni, pa se mu je le deloma posrečilo.

— In mati je rekla, da je trdovratna — je govoril sam pri sebi. — In zdaj naj ji jaz svetujem, jaz! — Kaj bi ji svetoval?

Ko je pa vse to premišljeval, se je uhotel spomniti Gemme in njenih krasnih oči. Njena slika se mu je vtisnila globoko v dušo in sicer za časa onega viharja, ko ga je bila mladenka objela s svojimi mehki rokami in ko je njegova glava stonela na njenih prsih.

Štirinajsto poglavje.

Sanin se je skoraj opotekal, ko se je blizal hiši gospe Roselli. Srce mu je tako močno utripalo, da je mislil, da slišijo vsi mimoidoči njegove udarce.

— Kaj naj pove Gemmi? — Kako naj začne južjo pogovor?

V hišo ni šel skozi trgovino, pač pa skozi zadnja vrata.

V mali predstobi je dobil gospo Lenoro. — Ko ga je opazila, se je zveselila in ustrašila obenem.

— Silno nestrpno sem vas pričakovala — je vzkliknila ter mu pomudila obe roki.

— Kje je gospodična Gemma?

— Ona je v vrtu. — Pojdite k nji. — Dobro si pa zapomnite, da gradim na vas vse svoje upanje.

Sanin je odšel na vrt. Gemma je sedela koncem steze na mali klopi. Poleg sebe je imela veliko košaro češenj. — Iz njih je izbirala najlepše ter jih spravičala na krožnik.

Bilo je krog sedme ure zvečer. Sonce je še skoraj zahajalo, in ves vrt se je bleščal v rdečkasti luči.

Pihal je lahak veter tako da je neprestano šumelo v vejevju.

Gemma je imela na glavi isti klobuk kot takrat ko so se peljali v Soben. — Sanina je pogledala izpod širokega okraja, zatem se je pa zopet sklonila in delala naprej.

Čimbolj se ji je blizal, tempočasnejši so bili njegovi koraki. In ko se ji je slednjič približal je ni mogel ničesar drugega vprašati kot:

— Zakaj pa izbirate češnje?

Gemma ni takoj odgovorila.

— Te tukaj so najbolj zrele — je rekla sledujoč. — Te spravim v steklenice, one tam pa porabimo za pečivo.

Ko je t orekla, je še bolj sklonila glavo.

— Ali smem sestiti poleg vas?

— Seveda.

Gemma se je nekoliko odmaknila, da je bilo na klopi malo več prostora.

Sanin je sedel poleg nje.

— Kako naj začnem? — je premišljeval, toda Gemma ga je izvlekla iz zagate.

— Danes ste se dvojebojevali, kaj ne? — je vprašala prešerno. — Pri tem je dvignila glavo in Sanina je njen zardel obraz naravnost očaral. — O, kakšna hvaležnost je blestela iz njenih oči!

— In pri tem ste tako mirni. — Zdi se mi, da se sploh ne bojite nobene nevarnosti.

— Oprostite, gospodična, jaz sploh nisem bil izpostavljen nobeni nevarnosti. — Zadeva se je končala v obojestransko zadovoljnost.

Gemma je dvignila desnico ter mu zapretila s kazalcem — čisto na italijanski način.

— Ne, ne, nikar ne pravite tega. — Vi me ne boste preslepili. — Pantaloni mi je vse povedal.

— Pantaloni je pa res zaupna priča. — Ali je morda tudi kaj omenil o mojem velikem junaštvu?

— On vas smatra za višje bitje. — In kot takega vas tudi jaz smatram. — Moj Bog, koliko ste storili zame! — Vse samo zame! — Vzemite mi, da ne bom tega nikoli pozabila.

— Prepričani bodite, gospodična Gemma. —

— Ne, tega ne bom nikdar pozabila — je ponovila po kratkem odmoru in ga zopet pogledala.

Zatem se je obrnila nekoliko vstran, tako da je mogel videti od blizu njen profil.

Še nikdar ni videl take krasote in še nikdar mu ni bilo tako pri srcu kot v onem trenutku. — Hotel ji je povedati — — —

— In moja objuba! — je pomislil takoj.

— Gospodična Gemma — je rekla po kratkem obotavljanju.

— Kaj je?

— Namesto, da bi ga pogledala, je zbirala naprej svoje češnje. —

Toda kakšno zaupanje sta vsebovali besedi: — Kaj je?

— Ali vam ni mati ničesar povedala — radi — radi....

— No?

— Radi mene.

Gemma je vrgla pest češenj nazaj v košaro.

— Ali je govorila z vami?

— Da.

— In kaj vam je rekla?

— Povedala mi je, da ste vi mahoma postali drugačnega mnjenja. —

Gemma je tako sklonila glavo, da ji je popolnoma izginila pod slannikom. — Sanin ni videl ničesar drugega kot vrat, ki je bil tako gibljiv kot steblo rože.

— Drugačnega mnjenja? — Kakšnega mnjenja?

— No, glede vašega bodočega življenja.

— To se pravi — — z ozirom na gospoda Kluberja.

— Da.

— Ali vam je mati povedala, da se nočem poročiti z njim?

— Da.

Gemma se je zdržnila, košara ji je padla iz rok, in češnje so se prevrnile po pesku. — V mučnem molku je prešla ena minuta, dve minuti.

— Zakaj se je pogovarjala z vami o teh stvareh? — je vprašala sledujoč.

Sanin je še vedno gledal njen vrat. Prsa so ji silno valovila.

— Zato, ker sva v kratkem času, kar se pozna, postaja prijatelja. — To se pravi, če smem tako reči. — Vaša mati mi zaupa in vsled tega misli, da bi vam mogel dati kak dober svet.

— Kakšen svet?

— Svet, kateremu bi se pokorili.

Gemma je v zadregi začela popravljanje gube pri svoji obleki.

— In kaj mi hočete svetovati, gospod Dimitrij? — je vprašala po kratkem molku.

Sanin je razločno videl, da so se ji tresle roke. — Gube pri obleki je samo vsled tega popravljal, da bi zakrila svojo zadrego.

Nalaho je položil svojo roko na njene tresoce se prste.

— Gemma — je rekel — zakaj mi ne pogledate v obraz?

Z živahno kretnjo je vzela klobuk z glave ter ga pogledala z očmi, iz katerih sta sijali hvaležnost in dobrota.

Najbrže je mislila, da ji bo Sanin kaj odgovoril, toda njen obraz je Sanina zmedel in očaral.

— Ubogala vas bom, gospod Dimitrij. — je rekla smeje. — Kaj mi torej svetujete?

— Kaj naj vam svetujem? — Veste, vaša gospa mati misli, da samo vsled tega nočete gospoda Kluberja, ker se ni v onem slučaju prav posebno junaško obnašal.

— Samo vsled tega? — ga je prekinila Gemma.

Sklonila se je, dvignila košaro ter jo postavila na klop.

— Ne, toda v splošnem — ona misli — da bi ne bilo prav, če bi prekinili z njim vse zveze. — Tudi vašo trgovino je omenila, ki nalaga vsakemu posameznemu članu družine gotove obveznosti.

— Da, to so nazoni moje matere. — To so celo njene lastne besede. — Jaz jo dobro poznam. — Kakšnega mnjenja ste pa vi?

— Kakšnega mnjenja?

Sanin je za trenutek utihnil. — Zdelo se mu je, kot da bi mu nekaj obtičalo v grlu in mu zaprilo sapo.

— Tudi jaz sem tega mnjenja — je rekel po dolgotrajnem prizadevanju.

Gemma je vstala.

— Vi? — Tudi vi?

— Da. — To se pravi....

(Dalje prihodnjič.)

Ameriška armada.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 17, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, Francija, 16. maja. —

List ministrskega predsednika Clemenceaua "L'Homme Libre" piše, da so Združene države obljubile, da bodo konec 1918 imele v Franciji poldrug milijon vojakov.

Te čete pa morajo imeti svoje organizacije in oskrbo, kar pomeni najmanj 2 milijona mož s specialisti, delavci, uradniki v oddelku kvartirmojstra in drugimi.

Italijanski napad.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 17, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Rim, Italija, 16. maja. — Italijanske čete so včeraj vprizorile ofenzivne operacije, v katerih so vdrle v avstrijske zakope na gori Asolone, med Brento in Piavo. Italijani so povzročili sovražniku mnogo izgub in so zajeli nekaj ujetnikov.

Dr. LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
SPECIALIST
MOŠKIH BOLEZNI

644 Penn

avenue

Pittsburgh, Pa.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas moram popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas odpravim in vrnem moč in zdravje. Skoz 23 let sem pridobil posebno skušnje pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesati na mene, moja skrb je, da vas popolnoma odpravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz odpravim zastrupljeno kri, mazulje in lise po telesu, bolezni v grlu, ispadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, oslabelost, bolezn v mehurju, ledicah, jetrah in želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlato žilo, navduho itd.

Uradne ure so: V ponedeljkih, središč in petkih od 9. ure zjutraj do 5. popoldna. V torek, četrtek in sobota od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer, ob nedeljah pa do 2. ure popoldna. — Po pošti ne zdravim. Pridite osebno. Ne pozabite ime in naslov:

Dr. LORENZ, 644 Penn ave., Pittsburgh, Pa.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tobačne, da vas razumejo. Jaz sam hrvatsko že iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, kar vas razumejo.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v Pittsburgh Pa. in okolici naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Fleiko.

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. On je pred leti že večkrat prepotoval države, v katerih so naši rojaki naseljeni in je povsod dobro poznan. Upati je, da mu bodo rojaki v vseh osirih pomagali, posebno še, ker ima pokvarjeno levo oko.

LIBERTY LOAN.

Podpisani sem po svojem lastnem prepričanju ter na poziv Glas Naroda podpisal:

I. Posojilo Svobode za \$.....
II. Posojilo Svobode za \$.....
III. Posojilo Svobode za \$.....

Podpis

Naslov

Mesto

Država

Izrežite ta kupon in ga pošljite uredništvu "Glas Naroda".

IŠČEMO

IZVEŽBANE PEVCE IN
PEVKE.

da pomagajo prirediti veliki oratorij Elijah dne 2. junija, katerega čisti donesek je namenjen za narodni vojnovarčevalni vzgojevalni sklad (fund). Vaje vodijo najbolj izvežbani pevci in pevke: Mr. Tali Esen Morgan, Mr. Carl Hein, Mr. Louis Koenen, Mr. Edward G. Marquard, Dr. Frank Rix in Mr. C. Mortimer Wiske. Ponudbe se naj vlagajo pri:

Theodore Bauer,

102 W. 38th St., New York City, Box 513.
(18-22-5)

Rad bi izvedel za prijatelja JOSEPA KLANČAR, podomače Lejnar pri St. Vidu nad Cirkovico. Pred enim letom je bil v Clevelandu, Ohio. Prosim cenjenega, če kdo ve za njegov naslov, da mi ga naznani, ali naj se sam javi, imam mu sporočiti nekaj važnega. — Frank Tavželj, R. 3, Box 187, Hollidaysburg, Pa. (18-21-5)

POTREBUJEM

Slovenko ali Hrvatce za pomoč v kuhinji v gozdu. Plača po dogovoru. Oglasite se pri:

Mrs. Mary Ličan,

Box 513, Kane, Pa.
(18-20-5)

REMEMBER THE DAYS

SUNDAY ONE MEAL WHEATLESS
MONDAY ALL MEALS WHEATLESS
TUESDAY ONE MEAL WHEATLESS
WEDNESDAY ALL MEALS WHEATLESS
THURSDAY ONE MEAL WHEATLESS
FRIDAY ONE MEAL WHEATLESS
SATURDAY ONE MEAL WHEATLESS

SPODAJ OMENJENI ROJAKI IN ROJAKINJE,

kateri imajo v rokah naše potrdila za denarne pomočljavce, s številka mi, kakor so označene pod imenom, naj blagovolijo naznaniti prej komogoče svoj natančen naslov radi važne zadeve. Pisna katera smo jim poslali, so se nam povrnila.

Tvrška Frank Sakser.

Besnik Frank No. 329639	Grigorič Blaž No. 280573	Pintar No. 330843
Bartol J. No. 330733	Gubert Giuseppe No. 323085	Samide Frank No. 330731
Bea Dan. No. 280638	Kastella John No. 44708	Sinčić John No. 330763
Besona Mary Mim No. 330063	Kovač Frank No. 280641	Spanček Rozi No. 328894
Bobič Vajo No. 280583	Kučič Matija No. 45015	Starčević Johana No. 331070
Bošković Djupe No. 280581	Mikolich John No. 323353	Tehlar Anna No. 328896
Bran Mary No. 280643	Modie Ivan No. 329720	Turk Charles No. 330851
Dolar Valentin No. 330098	Novak Rozi No. 45313	Turk Ivan No. 280647
Elender Vincens No. 206241	Oswald Joe No. 280631	Turk Jernaj No. 329741
		Žagar Frank No. 44272

Vojni Atlas.

Izšel je najpopolnejši Vojni Atlas, ki vsebuje zelo natančno razvidne raznovrstne mape v velikosti 20x27, kakor zapadno fronto, Evropo, Malo Azijo, celi svet z vodnimi črtami, evropsko vodovje označeno z blokadami, Zedinjene države z vojaškimi vezbališči in kampami ter zastave Zveznih držav.

Naše rojake bo gotovo najbolj zanimal zemljevid italijanske fronte na katerem so s pravimi slovenskimi imeni označeni vsi kraji, kjer se je vršila tako strahovita bitka. Na karti so označena vsa mesta in skoraj vse slovenske vasi, ležeče zapado od Ljubljane. Vse je slikano v barvah. Cena je le 30 centov, dokler zaloga ne poide.

RAVNOKAR JE IZŠEL

NOV VOJNI ATLAS v barvah, ki vsebuje jako natančno in obsežno risano italijansko in zapadno fronto;

CENA 30 CENTOV.

Velikost 20x27 inčev.

Slovenic Publishing Company

82 CORTLANDT ST., NEW YORK.

Rad bi izvedel za moja dva brata MATIJO GRAHEK in FRANKA KRALJ, doma sta iz Petrove vasi št. 19, okraj Črnomelj, Dolenjsko. Prosim, če kdo ve za nje naslov, da mi blagovolijo naznaniti, ali naj se pa sama zgleda. — John Grahek, Box 151½, Garfield, Utah. (16-18-5)

Kje je FRANK MEKINDA? Doma je iz Cerkanje. Pred 2 in pol leti sva bila skupaj v Davisu, W. Va., od tam je odšel v Pittsburgh, Pa., in kje se sedaj nahaja, mi ni znano. Prosim cenjenega, ako je komu znan njegov naslov, da mi ga naznani, ali pa naj se sam oglasi. — John Zalar, 1131 E. 63. St., Cleveland, Ohio. (16-18-5)

Rad bi izvedel za naslov moje sestrične ANE MAJERLE. Doma je iz vasi Tribuča št. 63, okraj Črnomelj na Dolenjskem. Zdej je omožena JAMNIK in se nahaja v okolici Waukegana, Ill. Zatorej prosim tamošnje rojake, če kateri ve, kje se nahaja, da mi naznani, za kar bom zelo hvaležen, ker poročati ji imam nekaj zelo važnega, ali pa, ako sama bere ta oglas, naj se zgleda na ta-le naslov: John Sikona, 813 — 95. Ave., New Duluth, Minn. (17-20-5)

Rad bi izvedel za svojega bratranca JOHNA ŠVIGEL. Pred devetimi meseci se je nahajal v Cheat Bridge, W. Va. Prosim cenjenega rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga javi, ali naj se sam oglasi. — Frank Švigel, Box 3, Camp 45, Cheat Bridge, W. Va. (17-20-5)

POTREBUJEM

dobre dogarje za stalno delo skozi celo leto. Jaz plačam zelo visoke cene in imam zelo fin les.

Max Fleischer,

258 Lewis St., Memphis, Tenn.
(14-5-11-6)

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializiran v Pittsburghu, ki ima 38-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni.

Nastrupljeno sovito 66, ki ga je izumel dr. prof. Brich. Če imate mouches ali mouches po telesu, v grlu, ispadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izkustite vam bom kri. Ne čakajte, ker to bolezen se nalaga.

Vse možne bolezni odpravim po kratki metodi. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč